

AZTERKETA BULEGOKO BULETINA

AURKIBIDEA:

1. EZBERDINTASUNAK ETA POBREZIA EUROPAN
2. BURTSAKO ENPRESEN MOZKINAK ETA ZUZENDARIEN SOLDATAK
3. PENTSIOAK, ERREFORMA BERRI BAT?
4. ETXEBIZITZA, ESKUBIDE?
5. NAFARROAKO ERREGIMENAREKIN HAUTSI BEHARRA
- 6 PROPOSAMENA: UDAL MAILAN ZOR PUBLIKOA IKUSKATU

1. EZBERDINTASUNAK ETA POBREZIA EUROAPAN

Aurtengo irailak 9an Intermon Oxfamek "Europa gehiengoentzat, ez eliteentzat" txostena argitaratu du. Bertan, ezberdintasunak eta pobrezia jorratzeaz gain, faktore eragileak eta konponbiderako proposamenak garatzen ditu Europar Batasunaren baitan; nabarmenduz azken urteotan inposatzen ari diren politika neoliberalak pertsonengan dituzten eraginak.

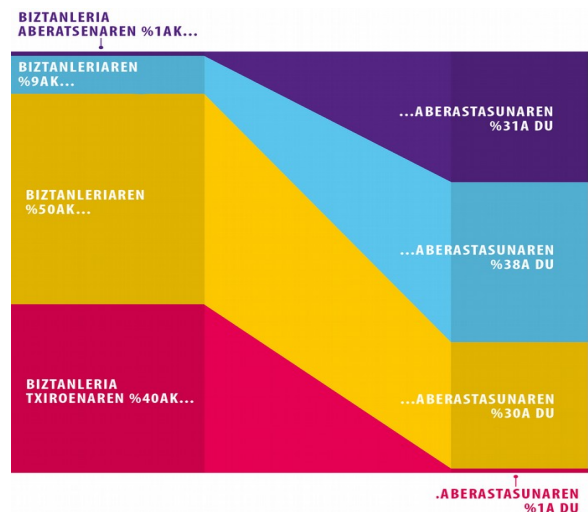
Gizarte eta ekonomi alorrean, txostenak argi eta garbi adierazten du Europako hainbat lurraldek oso altuak diren langabezia tasak pairatzen dituztela (zehazki %15etik gorakoak diren kasuetan, Hego Euskal Herrian gertatzen ari den bezalaxe) eta, gainera, lana duten pertsona askok ez dutela inondik inora bermatua bizi kalitate duin bat langileriak pairatu duen eros-ahalmenaren murrizketaren ondorioz. Are gehiago, 2013an partaideren batek lan egiten zuen etxean %9a pobrezia arriskuan zegoen lan egin arren, guztira 8,5 milioi pertsonak jasaten zuen egoera izanik Europa mailan.

Eta egoera okerrera doa, egun 123 milioi pertsona baitaude pobrezian Europar Batasunean, biztanleria osoaren laurdena izanik; 2008an 116 milioi pertsona zirelarik egoera horretan zeudenak. Beraz, gure kontinentean lau pertsonatik bat txiro izateko arriskuan dago eta, are gehiago, pobrezia egoera hau handitu egin da 7 milioi pertsonatan 2008 urteaz geroztik: urtero milioi bat pertsonatan hazi da Europako txiro kopurua 2008 urtetik gaur arte.

Murrizketen eta neoliberalismoaren ildo horretan jarraitu ezker, Oxfamek aurreikusten du egoerak are okerragora egingo duela era azkarragoan: hurrengo 10 urteetan 15 eta 25

milioi pertsona inguru gehiago egongo dira pobrezian, igarotzen den urte bakoitzeko bi milioi pertsona gehiago egongo direlarik pobrezia egoeran 2025 urtea bitartean.

Aitzitik, aberatsenak are aberatsagoak dira eta euren aberastasuna handitzen jarraitzen dute; datu deigarria da 2002an 100 pertsona inguru zeudela Europar Batasunean mila milioi euro baino gehiago zituztenak, 2013rako pertsona kopurua bikoiztu zelarik eta 2014an 300 baino gehiago ziren bitartean, aurtan 350 inguru dira jada.

Adibide gisa Oxfamek egindako ondorengo irudia islatzen dugu, pertsonak taldeka duten aberastasun kopurua adierazten duena. Bertan, biztanleriaren %1 aberatsenak aberastasun guztiaren %31a duela ikusi daiteke (biztanle txiroenen %90ak duen beste) eta %10 aberatsenak aberastasunaren %69a duen bitartean, txiroenen diren %40ak soilik aberastasunaren %1a duelarik.

Gainera, Oxfamek dio guzti hau ez dela kasualitate hutsa eta norbanako bakoitzak dituen ezaugarrien arabera probabilitate ezberdinak daudela txiro edo aberatsa izateko. Horrela, emakumeak, gazteak eta imigranteak dira pobrezia gehien pairatzen dutenak; aldiz,

aberatsen artean kolektibo nagusia adineko gizonez osotarik dago.

Eredu gisa, besteak beste, esan beharra dago emakumeek dituzten soldatak gizonenak baino %16 baxuagoak direla Europar Batasunean (emakume pentsiodunek %39 gutxiagoko errentak dituzte lan-bizitzan duten prekaritate altuagoagatik) eta gizonen jasan duten soldata jaitsiera izan dela emakume eta gizonen arteko soldata ezberdintasunak murriztu dituen arrazoi nagusia, beste neurri edota politika guztien gaineratik.

Deigarria da ere, lehen aldiz, pobrezia gehien jasaten duen kolektiboa pertsona nagusia izatea, jada 30 urtetik beherako gazteena baita: gaur egun, Europako gazteen %32a pobrezia egoera arriskuan bizi da.

Eta guzti hau eragin duena ere ez da kasualitatea. Oxfam politikak neoliberalak eta murrizketak jartzen ditu ikusmiran, baita demokrazia errearen falta ere, zuzenean loturik enpresen lobbiek duten gehiegizko boterearekin eta darabilten gardentasun ezarekin.

Zehazki, gastu publikoaren murrizketek, fiskalitate-sistema injustuen ezarpenek, zerbitzu publikoen privatizazioek eta langile klasearen aurkako erasoek sorturiko eraginak zehazten ditu txostenak, langileen eskubideen gainbehera eta negoziazio kolektiboan egondako urradurak azpimarratuz sorburu nagusi gisa.

Egoerak okerrera egin ez dezan eta gizartean dagoen oreka makala guztiz suntsitu ez dadin, gobernu kanpoko erakunde honek oinarritzko hainbat gomendio ematen ditu, hala nola: demokrazia indartzea aktore guztien partaidetza sustatzea eta argitasuna eta gardentasuna areagotzea, lobbien eta ate birakarien kontrola handitu behar delarik ere.

Gainera, ongizate gizartea bere osotasunean gauzatu dadin pertsona guztien onerako, denon eskubideen bermatzailea izan behar du, hezkuntza eta osasun sistema publiko, dohain eta unibertsaletatik abiatuz eta ahulenen gizarte-babeserako sistema egoki batekin osotuz. Ongizate gizarte hau soldata duinak dituen enplegu duinak sortzera bideratua egon behar da, Oxfamen ustez krisiaren irteera pertsonengan eta enpleguetan inbertituz emango baita, eta gizon eta emakumeen arteko ezberdintasunak murriztuz eta ordaindu gabeko lanen balioa onartuz ere.

Zerga-sistemari dagokionez, are progresiboagoa izan behar dela azpimarratzen du, aberatsek eta enpresa handiek zerga gehiago eta handiagoak ordaindu ditzaten, eta zerga saihaspena eta ihesa ekidin behar direla. Horretarako Europa mailako zerga alor bat adosteko premia zehazten du, kooperazioa eta berdintasuna sustatuko dituen oraingo ilunpe eta lehia ordezkatzuz.

ELAn ondorio hauekin bat egiten dugu, baitakigu berdintasunean eta gizarte justizian oinarritzen ez den ongizate gizarterik ezin dela egon. Horretarako, lehen urratsak politika neoliberalak eta horiek sustengatzen dituzten ate birakariekin amaitzea direlarik.

2. BURTSAKO ENPRESEN MOZKINAK ETA ZUZENDARIEN SOLDATAK

Egungo politikak kaltegarriak izateaz gain ez dira zuzentzen, ezta eztabaidatu edota birplanteatzen ere; horren orde, nazioarteko hainbat erakundek, batzuk ospe zalantzarria dutenak Nazioarteko Moneta Funtsa tartean, are murrizketa eta politika neoliberal handiagoak gomendatzen dituzte BPGaren hazkundera bultzatzeko gizartearen gehiengoaren kaltetan, gutxiengo kapitalista bati fabore egiten dietelarik biztanle gehienek eros-ahalmena murriztuz.

Horregatik, nahiz eta egoera sozioekonomikoa larria izan, burtsan kotizatzen duten enpresa handiek eta euren zuzendaritzako partaideek handitzen doazen mozkin eta soldata erraldoiak jasotzen dituzte.

Esan beharra dago horri buruzko informazioa soilik burtsako enpresetan dagoela ziurtatua: ez da enpresa guztiena ezagutzen, bakarrik kotizatuak baitituzte betebeharreko eta gainbegiratzen diren arau zorrotzak (Baloreen Merkatuko Komizioaren menpekoak, kasu honetan). Gainontzeko enpresentzako ez dago legedi eta kontrol hertsirik, eta gabezia horregatik enpresa askok ez dituzte kontu ekonomikoak zuzen edo osotasunean argitaratzen, argitaratzen dituzten kasuetan. Beraz, guztiz nahitaezkoa da informazio mota hau era formal eta sistematikoan argitaratzeko legedia gauzatzea eta zigorrak egon daitezela zuzen egiten ez den kasuetan, enpresa guztientzako derrigorrezkoa izan dadin kontu ekonomikoen informazioa argitaratzea, egungo legeek era orokorregian dioten bezala.

Eskuragarri den informazioaren arabera, estatu espainiarreko zortzi enpresa handienetakoek (Santander, Telefonica, BBVA, Iberdrola, Repsol, Caixabank, Endesa eta Gas Natural) 14.765 milioi euroko irabazi garbiak izan dituzte aurtengo lehen sei hilabeteetan. Ibex-35eko enpresa guztiak batu ezker, lehen seihilekoan 20.700 milioi euro baino gehiagoko mozkinak izan dituzte, aurreko urtean izandakoak baino %34 handiagoak.

Batezbesteko gisa, estatu espainiarreko burtsan dabilzan 35 enpresa handienek 100 milioi euroko mozkin garbiak dituzte hilabetero, eta fakturatzen dituzten 10 euroko 1,03 euroko irabazi netoa lortzen dute.

Baina hau ez da soilik enpresa handienetan gertatzen, burtsan dabilzan gainontzeko

enpresek ere mozkinak bikoiztuak baino gehiago izan baitituzte iazkoekin alderatu ezker: aurtengo irabazi garbiak %123,1ean hazi baitzaizkie merkatu jarraian dabilzan enpresei, nahiz eta hauen marjina murriztagoa den (fakturatzen dituzten 10 euroko lortzen duten irabazi garbia 0,45 eurokoa baita).

Eta burtsan dabilzan enpresei hain ongi doakenez, beraien zuzendari eta kontseilariei ere tartaren zati bat dagokie: Santander eta BBVA bankuen datuak ezagutu gabe, Ibex-eko beste 33 enpresen kontseilariek 116 milioi euroko soldatak izan dituzte 2015eko lehen sei hilabeteetan, iaz baino %13 altuagoak. Zuzendariak ere soldata igoera izan dute, hauen kasuan %17koa, 157 milioi euro guztira jaso baitituzte aurtengo lehen seihilekoan.

Galdetzekoa da enpresa horietako langileen egoera ere horrelakoa izan den, eta horrelako baldintzak eta igoerak izan dituzten edo kanporatzeak, lan baldintzen murrizketak edota kaleratzeak pairatu al dituzten.

Burtsan aritze hau, urtero mozkinak handituz eta famatuen sailkapenetan agertuz, Kutxabank-eko zuzendarien nahia dela dirudi, nahiz eta momentuz ezekoa dioten (bere garaian bankarizazioarekin gertatu zen bezala, edo Euskaltelen afera, besteak beste). Baina gutxi batzuek burtsan jokatu nahi duten arren (Ibex-eko sei bankuen kasuan ia 8.000 milioi euro irabazi dituzte lehen seihilekoan, 2014an baino %48,2 gehiago), ELAn badakigu hori ez dela aztikeriaz edo gertaera jainkotiarrekin lortzen: ekoizkertasunerako inbertsioen, zerbitzuen kalitatearen eta, batez ere, langileen baldintzen kontura egiten baita.

Guzti honengatik, Oxfam-ek planteatutakoarekin bat eginez, eragile politiko zein ekonomikoei exijitzen diegu erregulazioa handitu eta baita kontrolak eta gardentasuna hobetu ditzatela ere, berdintasuna eta gizarte

justizia areagotzen dituzten legeak ezarriz, ongizate estatua sustatuz kalitatezko zerbitzu publiko unibertsalen bidez eta ekidin ditzatela edonolako ate birakariak eta zerga saihaspen eta ihesak.

3. PENTSIOAK, ERREFORMA BERRI BAT?

Aldiro pentsio sistema erreformatzeko beharraz hitzegiten da. Espainiar Gobernuak Gizarte Segurantzaren, 2011tik defizitarioa, finantziarioen inguruko eztabaida ireki du berriz ere. Nahiz eta bi erreforma egin ingresu eta gastuen arteko aldea ez da murriztu. Beraien datuen arabera pentsioak ordaitzeko Espainiako aurrekontuetan bideratzen den partida gehien hazten dena da eta Fondo de Reserva delakoa gero eta baxuagoa da. Rajoyren gobernuak zail ikusten du G.Sri defizitaren inguruan Bruselasek ezarritako helburua betetzea (BPGren % -0,3).

Horregatik berriz ere eztaibaidak eta "adituen" errezeta berriak. Madrilek proposamen berriak ditu, alargun eta zurtasun pentsioak zerga bidez finantziaztea alegia, kotizazioak erretiro pentsioak eta behin betiko ezintasunak ordaintzeko soilik izanik.

Aureko erreformetan parte hartu zuten "adituetatik" batzuk, dagoeneko iritzia eman dute. Beraien esanetan, aurreko neurrien balio edo porrota alde batera utzi beharra dago, betirako eta itxia den sistemarik ez baitago, une oro beharrezkoak diren aldaketak onartzen duena baino. Jaiotze-tasa gora egiteko neurriak beharrezkoa direla irakurtzeko aukera ere izan dugu.

Zentzu horretan doa "Circulo de empresarios"etik egindako porposamena hain zuzen, banaketan oinarritua dagoen pentsio sistema, sistema mixto baten bihurtzea. Antza teknikoa badu ere, azalpena erraza da, enpresa kotizazioak eta pentsioen zenbatekoa murriztu

eta gehien dutenen alde, sistema pribatuak hedatuz.

Bai gobernuak zein "adituek" ezinbeste galderak saihesten dituzte. Zergatik gastuak gero eta handiagoak dira eta sarrerak ez dira handitzen? Beharbada, behin-behinekotasunak, aldi baterako kontratuek, soldaten balio jeitsierak, eta enpresei kontratazioen truke emandako kotizazioen pizgarriek, azken lan eta negozioz kolektiboaren erreformek ahalbideratuta, eragin zuzena dute. Ez dituzte arrazoiak aztertu nahi etorkizunean pentsioak murrizten jarraituko dutelako.

Mundu ezberdinetan bizi garela dirudi.

4. ETXEBIZITZA, ESKUBIDE?

Ekainaren 18an Eusko Legebiltzarrean onartutako Legea, irailaren 26tik indarrean dago, beti ere Espainiar Gobernuak errekurstoa aurkeztzen ez duen bitartean.

Legeak bizileku bat izateko eskubide subjektiboa aitortzen du. Hala ere eskubidea oso mugatuta geratzen da, hainbat arrazoiren ondorioz: Lehenik, testuaren arabera herritarrek administrazioari alokairuko bizileku bat eskatu ahal izango diote, eta dagokion administrazioak derrigor eskaini beharko die haiei, edota, hala izan ezean, prestazio ekonomiko sistema bat sortu beharko du (hau ez da zehazten). Gainera, eskubide hori eskatu ahal izango duten kolektiboak behar egoeran izan behar dira; beraz, etxebizitza izateko eskakizun objektibo batzuk bete beharko dituzte, esaterako gutxieneko eta gehienezko diru-sarrerak. Legeak ez ditu eskakizun hauek arautzen; izan ere, araudia garatzen denean zehaztuko dira, eta hau legearen aurka egin duen gobernu baten esku geratuko da; ondorioz, litekeena da haiek ez garatzea.

Araudia garatu bitartean legeak aldi baterako eskakizunak ezartzen ditu eskubide subjektiboaren titular izateko (diru-sarrerak, bizikidetzaren unitateko kide kopurua, alokairu- eskatzaileen erregistroko antzintasuna):

- Legea indarrean sartu eta lehen urtean: 3 edo kide gehiago duten bizikidetzaren unitateak, urteko 15.000 eurotik beherako diru-sarreraren unitateak eta alokairuko etxebizitza eskatzaile gisa lau urte edo gehiago daramatenak.
- Bigarren urtea: aurrekoek gainera, 2 kideko bizikidetzaren unitateak, urteko 12.000 eurotik beherako diru-sarreraren unitateak eta alokairuko etxebizitza eskatzaile gisa lau urte edo gehiago daramatenak.
- Hirugarren urtea: aurreko bi taldeei gehituko zaizkie kide bakarreko bizikidetzaren unitateak, urteko 9.000 eurotik beherako diru-sarrerarekin eta alokairuko etxebizitza eskatzaile gisa lau urte edo gehiago daramatenak.

Horrenbestez, eskakizun hauek (ekonomikoak zein alokairuko etxebizitza eskatzaile erregistroan izena emanda egon beharri buruzkoak) baztertu egiten dituzte gaur bizilekua izateko eskubidea ukatzen zaien pertsona gehienak.

Etxebizitza hutsen inguruko eztabaida kontzeptuaren definizioarekin, kanon-arekin eta nahitaezko alokairuaren figuraren sorrerarekin ixten da. "Jenderik gabeko" etxebizitza zer den definitzen da, bi urtetik gorako epea ezarriz. Baina legeak hutsik egoteko hainbat arrazoi justifikatzen du; hauetako asko lausoak dira, eta bere horretan jarraitzeko beta emango dute, "baldin etxebizitza bigarren bizitexea bada, edo lana, osasuna, mendetasuna edo

gizarte-larrialdia dela-eta egoitza aldatu behar izan bada eta horregatik etxebizitza aldi batez desokupatu behar izan bada, edo titularrak merkatuko prezioan baldin badauka eskaintzan jarrita, saltzeko edo alokatzeko, edo kasu horien pareko beste batzuk gertatzen badira".

Kanon-a ezartzea erabaki ona bada ere (metro koadro erabilgarri eta urteko 10 euro; kopuru hau egoera honetan jarraitzen duen urteko %10 gehituko da, baina hasierako kopurua ezin izango da hirukoiztu), ez ditu jabeak alokairura behartzen, kasu askotan hauek nahiago izango dute zenbateko hori ordaindu etxebizitza errentan jarri baino, kostua ez baita oso garestia izango. Eta nahitaezkoa alokairu, beharrezkoa bada ere, saihesteko aukerak ikusita eragin txikia izango duelakoan gaude.

Asko goraipatu da funts publikoekin eraikitzen den guztia alokairura bideratzea (%80 hasieran eta %100, bost urteren buruan). Eusko Jaurlaritzaren 2013-2016ko Etxebizitza Bideratzeko Plana ezagututa, helburuak kontrajarriak dituztela argi dago. Gainera azken plan hori, Gobernuaren etxebizitza politiken islada den neurrian lehentasun izango duela pentsatzea argi dago. Zentzu honetan ere esan, ez dela eraikuntza berria baztertu, publikoa zein pribatua, baita lurzoru publikoan ere. Sustapen publiko edo pribaturako lurzoru publiko eskualdatzea onartuz.

Babesik gabeko etxebizitzaren nahitaezko desjabetzea ere arautzen da, "baldin eta kontserbatzeko eta birgaitzeko eginbeharra eta haien funtzio soziala betetzen ez badira eta desjabetzea beharrezkoa bada haien erabilera egokia bermatzeko". Erabileraren desjabetze hau aldi baterako da, gehienez 3 urtez, eta larrialdi sozialeko egoera berezian dauden pertsonen eragiten die, etxebizitzaren prozedura bat jasaten ari direnean hipoteka- edo errenta-exekuzioa medio, eta bizilekurik ez dutenean.

Desjabetzearen onuradunak famili-unitatearen

diru-sarreraren %30 ordaindu beharko du, eta gehienez %15, bere diru-sarrerak LGS gairiduz ez badute. Errebertsio eskubidea aitortzen da, onuradunaren egoera hiru urteak igaro baino lehenago hobetzen bada. Baina zein irtenbide du familia edo pertsona horrek halakorik gertatzen ez bada?

Gainera, finantza-erakundeak ez dira inola ere kaltetunak izango, negozioa egiten jarraituko dute. Desjabetzearen onura duten pertsona edo familiek ordaindu behar duen zenbatekoaz gainera, finantza-erakundeek administrazioarengandik hitzartutako kopuru gehigarria jasoko dute.

Beraz, etxebizitza legea lorpena ote da?. Euskal Gobernuak legea garatu eta aurrekontuari dagokionez zehaztapen gehiago egin beharko ditu legea aurrera ateratzeko benetako borondatearen ispilu gisa. Hori bai, eta beti ere Espainiar Gobernuak duen zentralizazio nahiak ahalbideratzen duen bitartean.

5. NAFARROAKO ERREGIMENAREKIN HAUTSI BEHARRA

Aurreko Nafarroako Gobernuak zuzenean finantzatu zituen CEN patronala, UGT eta CCOO. Horretarako urtero aurrekontuetan diru kopuru handiak bideratzen ziren organizazio horiekin sinatzen ziren hitzarmenetara. Beraz, aurrekontuek hainbat gairi buruzko hitzarmenak ordaintzen zituzten, eta hitzarmen horiek soilik CENek, UGTk eta CCOOek sina zitzaizketen.

2015eko aurrekontuetan ere gauza bera gertatu da: apirilaren 13a eta uztailaren 28a bitartean (azken data honetan Gobernu berriarekin) gutxienez modu honetako 24 hitzarmen sinatu ziren, eta hauek finantzatzeko 9.568.000 euro aurreikusitako. Zehazki, CENek 2.027.002 euro jaso ditu, UGTk, 3.887.366, eta CCOOek, 3.653.910.

Hitzarmen horien zati nagusia enplegurako prestakuntzara eraman izan da. Haatik, Rajoyren gobernuak arlo honi buruzko errege-dekretu bat erabaki zuen, funts horiek patronal eta sindikatuei ematea debekatuaz; partida hauek nori eman erabakitzeke lehenik lehia librean izango zela ezarri zuen. Enplegurako prestakuntza finantzatzeko funts guztiak irizpide hauek errespetatu behar dituzte.

Aurreko Nafarroako Gobernuak, CEN, UGT eta CCOOen adostasunarekin, hauentzako finantzazioa mantentze aldera, funts horiek banatzeko lege-iruzur bat egin zuen: martxoaren 12an Nafarroako Aurrekontuko partiden izenak aldatu zituen (UPN eta PSNren baiezko botoekin, eta I-E zein PPrentz abstentzioarekin). Beraz, lehenago enplegurako prestakuntza zena prestakuntza bilakatu zen, eta beste guztiak bere horretan jarraitu zuen. Nafarroako Enplegu Zerbitzuko (NEZ) zerbitzu juridikoek ohartarazi zuten arren aldaketa hau ez zela legezkoa, Gobernuak entzungor egin zuen eta azkenean aldebiko hitzarmenak sinatu.

CEN, CCOO ETA UGT-REKIKO HITZARMEN ESKLUSIBOAK. NAFARROA. 2015

CEN:	UGT:	CCOO:
2.027.002 €	3.887.366 €	3.653.910 €

Gainera, NEZek lehiaketara atera zituen (hauek ere gobernu berriarekin) beste bi partida, guztira 2.023.497 euro, NEZean CEN, UGT eta CCOOen neurria erabakitako baremo batekin.

Sasi-elkarrizketa sozialaren inguruko politika guztia berrikusi beharra dago. Aipatutako organizazioentzako onartu ezinezko pribilegio ekonomikoak ekarri dituen sistema bertan behera utzi behar da. Izan ere, mantentzea ezin baita aldaketarekin bateratu.

Nafarroako Gobernu berria gai honetan ez da behar besteko prestutasunez jokatzeko ari. Bere agintepean partida batzuk betiko irizpideen arabera onartu dira, hots, erregimeneko garaietan bezalaxe. Uztailean aipatu genuen lau alderdiek sinatutako programari buruzko akordioan ez dagoela konpromiso argirik UGT, CCOO eta CENekin indarrean zegoen azpikontratazio eta gainfinantzazio eredu amaiarazteko.

Gobernu berriak praktika hauek bertan behera uzteko erabakia ezin du gehiago atzeratu. ELAK NEZ inguruan, batik bat enplegurako prestakuntzari dagokionez, ondoko lan-ildoak proposatu izan ditu:

a) Enplegu-politika propioa garatzea, eta ez onartzea prestakuntzari, lan-bitartekaritzari eta antzeko gaietarako buruzko erabakiak espainiar gobernuaren politikaren mende egotetik.

b) Nafarroako Enplegu Zerbitzuaren politikak goitik behera berrikustea. Enplegu-zerbitzu publikoak indartzea, lan-bitartekaritzarako erakunde pribatuentzako finantzazio eredu baztertuta.

c) Enplegurako prestakuntza eredu bat garatzea, araututako lanbide heziketako zentroen eginkizuna lehenetsiko duena, prestakuntza emateko funtsak sindikatuetara eta patronalera (nahiz hauen fundazio eta erakundeetara) bideratuko direla ekiditeko.

6. PROPOSAMENA: UDAL MAILAN ZOR PUBLIKOA IKUSKATU

Azken hauteskundetan aurkeztutako herritarren-batasuneko hautagaien zerrenda ezberdinetako programek, herritarrek udaletako zor publikoa ezagutu eta horren inguruan erabakitzeko neurriak aurkeztu zituzten. Zenbait udal dagoeneko martxan jarri dira eta irailean zehar prozesu hoiekin hasiko dira. Madrileko udala horietako bat da. Herri

Auditoretzaren aldeko plataformak udaleko Ekonomia eta Ogasuneko Zinegotzigoari txostena aurkeztu dio dagoeneko. Behin onartuta adibidez, obra publiko erraldoiak, osasun arloa, hondakinen pribatizazioa eta horrelakoak zehatz mehatz aztertuko lirateke.

Horrelako ekintzek herriak parte-hartzeko guneak sortzea dute helburu, ez teknikoki, kasua balitz ere, baizik eta politikoki, gastu ezberdinek izandako eragina eta aukeraren ikuspegitik. Epe luzerako lana, non gizarte mugimenduz gain, oposizioak eta herritarrek parte hartuko duten.

Zaragozan eta Cadizen ere hasi dira dagoeneko, Txosten teknikoetako datuak, dokumentazioa, informazioa auzoetara, herri epaietara, auzo kontseiluetara eta sektorekako kontseilu erabakigarrietara eramango dira, herritarrek zorrak legezkoak edo ez legezkoak diren erabaki dezaten.

Katalunian ere herritarrez osatutako udal behatoki asko sortu dira udalerrri ezberdinetan helburu berdinarekin.

Herri Auditoretza prozesuak martxan dira beraz. Notizi ezin hobea, borondate politikoa egotekotan posiblea dela adierazten baitute. Egiten den lana, noski, zehaztasunez aztertu behar da, propagandan eror ez daitezela. Euskal Herrian aldaketa aldarrikatzen duten indarrak gobernura heltzean horrelakorik egin ez izana faltan botatzen dugu. ELAn, aldarripena izateaz gain benetako eta lortu beharreko lan ildoak dela argi daukagu. Lehen esan bezala, borondate politikoa datza.